



PATENTNI SPIS BR. 2136.

**Aleksander Rado, trgovac, Ludwig Egerhazy, vlasnik
vinograda i Mihael Mayer, bačvar, Budimpešta.**

Zatvarač za bačve svake vrste, za sudove i slično.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 972.

Prijava od 12. decembra 1922.

Važi od 1. jula 1923.

Najduže vreme trajanja do 31. januara 1937.

Predmet ovog pronalaska sačinjava dalji izveden oblik zatvarača zaštićenog u osnovnom patentu Br. 972, koji se upotrebljava naročito za bačve sudove i tome slično i ima to preimućstvo, da on zatvara otvor bačve sa velikom sigurnošću i sa potpunim zaptivanjem i pri tome može u koje bilo vreme lako da se otvori i da se pri otvaranju ne kvari bačvina duga.

Preemet ovog pronalaska je predstavljen na priloženim crtežima u jednom izvedenom primarku i to pokazuje:

Sl. 1 izveden oblik zatvarača u izgledu sa strane i delimično u preseku, koji je snabdeven ventilom za upuštanje vazduha, kao i sitom koje osigurava od eksplozije;

Sl. 2. zatvarač koji se upotrebljava kod pivskih buradi, u izgledu sa strane i delimično presečen;

Sl. 3. izgled sa strane i delimičan presek zatvarača koji se upotrebljava kod metalnih bačava za petroleum i za špiritus;

Sl. 4. presek zatvarača, koji se takodje upotrebljava kod metalnih bačava;

Sl. 5. dvokomorni zatvarač, gde je zatvarač predstavljen u izgledu sa strane a njegov okov (gehajz) u preseku;

Sl. 6. izgled odozgo zatvarača prema sl. 5.

Sl. 7. dvokomorni zatvarač, gde je zatvarač delimično u izgledu sa strane i delimično u preseku;

Sl. 8. izgled u delimični presek zatvarača po sl. 7.

Sl. 9. zatvarač namešten na automobilskom sudu za benzin u izgledu sa strane i delimično presečen.

Sl. 10. sistematski crtež otočne cevi na cisterni.

Sl. 11 i 12. dva razna načina nameštanja zatvarača na otočnoj cevi cisterne.

Zatvarački mehanizam predstavljen na sl. 1. upotrebljava se naročito kod automobila, koji imaju automatsko vođenje benzina odn. sisaljku za benzin i kod kojih je potrebno, da zatvarač ima ventil za propuštanje vazduha, da se na taj način može da upušta spoljašnji vazduh u sud

U rupu duge (a) zavrnut je čaurasti metalni umetak (b) koji ima na svom donjem delu unaokolo ogradu koja se prostire iznutra U tom umetku položen je zapušač (c) koji je takodje izradjen iz metala, a u čijem je donjem delu predviđen usek (e) na uvlačenje zaptivačkog prstena (d) koji je od gume ili kože. Iz zapušača (c) strče na dve strane reze (g) koje se pomeraju ključem (f) a koje u položaju zatvarača zahvataju u usek, koji se prostire naokolo u unutrašnjoj površini čaure (b)

Zapušač (c) ima središnju upravnu bušotinu h). Tu bušotinu zatvara na njenom donjem kraju jedan umetak (i) koji može da se

Zavrne u za ušaču, a iznad koga je pričvršćeno u unutrašnjosti zapušača sito (i). Zatvaranje ili otvaranje vrši se pomeranjem reza pomoću ključa (f).

Kad je umetak (i) zavrnut, može ova konstrukcija da se upotrebi kao normalni zatvarač. Ali ako se hoće da upusti vazduh u sud onda se odvrti umetak (i) i vazduh ulazi kroz bušotinu (h) u sud, čime se omogućuje automatsko odvodjenje benzina, a žičano sito (j) služe zato, da spreči eventualno prodiranje plamena i eksploziju, koja bi usled toga nastala. Da se spreči isparavanje benzina kroz bušotinu (h) nameštena je na spoljašnjoj strani zatvarača pločica, koja može da se navuče preko buštine, čiji je način dejstva objašnjenja kod opisa sl. 6. Ovaj zatvarač može vrlo preimućveno da se upotrebi i kod buradi za širu, pošto gasovi, koji se razvijaju pri vrenju, mogu kroz bušotinu (h) da izlaze napolje, a sito sprečava da izlaze drugi stvari.

Izveden oblik predstavljen na sl. 2 upotrebljava se kod buradi za pivo.

Zapušač (c) ima dole nastavak (o) u čijoj je unutrašnjosti namešten ventil (r) na koji dejstvuje opruga (p) a koji ima inače proizvodnju konstrukciju šipka (s) tog ventila prolazi i kroz zapušač (c) u upravnom pravcu. Pri zatvorenoj rupi leži zapušač (c) u čauri (b) a ventil (r) prekriva pod uticajem opruge (p) otvor (t) predviđen u nastavku (o). Treba li sad vazduh da ulazi u unutrašnjost bureta da se ne otvara zapušač, što je potrebno pri otvaranju slavine onda se zavrtnaj (y) odvrti na više pri čemu kraj zavrtnja, koji se naslanja na ventiljsku šipku (1) pritiska ovu na niže, tako, da ventil (r) otvori bušotine (t) i kroz te struji spoljašnji vazduh u unutrašnjost bureta. Zavrtnaj (y) je radi njegovog upravnog vođenja, povučen kroz luk (v) koji je na sredini obrazovan kao navrtka (vi). Pri otvaranju ventila uvuku se oba kraja luka (v) u izreske (z) pljoština (flanša) (2), posle toga se okrenu kao kod bajonetskog zatvarača, tako, da su krajevi luka pričvršćeni ispod pljoština, usled toga dodje zavrtnaj u takav položaj, u kome on pri zavrtnju pri legne tačno na ventilovu šipku (s).

Izveden oblik predstavljen na slici 3 može da se upotrebi kod metalnih bačava, naročito kod bačava za petroleum i spiritus.

Na vranju je pričvršćen pomoću zakivnica (k) ili momoću drugih sredstava za pričvršćivanje, prsten (m) koji ima u svojoj unutrašnjoj površini zavrtnjke zavojke, a u tom prstenu je zavrnut čaurasti dole zatvoren umetak (b) koji sadrži zapušač (c). Na sredini tog umetka predviđeno je četverougono udubljenje (n) koje služi za uvlačenje odgovarajućeg ključa, pri odvrtanju umetka. Pri

otvaranju bureta, na pre se izdigne pomoću ključa (f) zapušač (c) iz umetka (b), onda se odvrti umetak (b) pomoću uvlačnog ključa iz prstena (m) usled toga je vranj otvoren. Ovaj zatvarač ima to preimućstvo, da se bačava ne može tako lako da otvori kao dosad kad je dovoljan jedan uvlačni ključ za otvaranje umetka (b).

Zatvarači predstavljeni na sl. 4 mogu također da se upotrebe kod metalnih bačava. Umetak (b) je zavrnut ili u stenu bačve, ili u otočni cevni nastavak suda. U umetku se nalazi na njegovoj sredini četverougona bušotina (n) tako, da se umetak može da zavrne pomoću običnog četvorougla. Umetak (b) ima na svom gornjem delu naokolo pljoština (flanšu). Na zapušaču (c) je pričvršćen zaklopac (c₂) koji ima također unaokolo ogradu (c₁). Pri zatvaranju vranja odn. cevnog otvora zavrne se najpre umetak (b) u otvor, posle toga umetak se zapušač u umetak i učvrsti se u njemu pomoću ključa (f). Ograda (C₂) na zapušaču (2) obuhvata pri zatvaranju donju pljoštinu umetka (b). Kad bi stranci hteli da od r e umetak (b) iz stene bačve, odn. iz cevnog otvora, onda bi oni mogli samo da dopru do zaklopca (c₂) ali on se može ipak da okreće zajedno sa zapušačem (c) naspram umetku, tako, da se i okretanju okreće samo zapušač, a umetak ostaje ipak nepokretan.

Rlike 5-8 predstavljaju dvokomorni zatvarač, koji ima naspram dosadnjim zatvaračima to veliko preimućstvo, što on nije samo učvršćen u vranju bačve, nego je uz isti i zaključan ključem. Ovaj zatvarač dolazi u glavnom u obzir kod benzinskih bačava i kod sudova na automobilima, gde se odvodjenje benzina vrši pritiskom pošto ovaj zatvarač potpuno otvara i pri pritisku koji je viši od običnog.

Kod zatvarača za bačve, sastoji se zatvarač iz dva dela, i to iz pločice (c) koja ima dve reze (g) koji su pokretne u stranu i iz zapušača (c₃) koji može pomoću ključa da se pomera prema tim rezama. Iz unutrašnjosti pločice (c) strči zavrtnaj (c₄) koji može da se okreće nezavisno od nje. Na tom zavrtnju je zavrnut zapušač (c₃) tako, da njegova gornja površina prileže uz donju površinu pločice (c). Iz donje površine pločice (c) strči vodiljni šiljak (g₁), koji ulazi u bušotinu zapušača (c₃) i tako sprečava okretanje zapušača prema pločici. Zapušač (c₃) je snabdeven čaurastim nastavkom (c₅) koji ima s olja zavrtnjske zavojke i koji strče dole, a u čijoj je unutrašnjosti pokrivena zavrtnjka (g₂). Ta zavrtnjka, koja prolazi kroz bušotinu zapušača, zavrtnuta je u zavrtnju (c₄) i služi zato, da se ograniči ostojanje zapušača (c₃) od plo-

čice (c). Na koso otsečenu i celishodno izgrebenu spoljašnju površinu navučenu je zaptivački prsten (d), posle toga se zavrti iz zapušačev nastavak (c 5). Kapak (b 1) čija pljoština (flanša) zbijaja zaptivački prsten (d) uz zapušač (c 3)

Na drugi je pričvršćena na proizvoljan način n. pr. pripajanjem, zavrtanjem u vranju čaura (b) koja sadrži zatvarač, i u čijoj je unutrašnjoj površini predviđen unaokolo usek (b 2) za ulaženje reza

Za zatvaranje se upotrebljavaju dva ključa, od kojih služi jedan ključ (f) za pokretanje reza (g), a drugi (f) za pokretanje zavrtnja (c 4). Za pokretanje rupe za ključ predviđena je na gornjoj površini pločice (c) uvlaka (A) (sl. 6.) U toj uvlaci je urezana rupa, koja odgovara ključanici tako da se kroz tu rupu može da uvuče ključ u ključanicu. Kad se pak uvlaka (A) pomakne iz njenog položaja, uskoči deo uvlake, koji ima rupu izpod zaklopca pločice (c), pri čemu uvlaka pokriva ključanicu. Uvlaka (A) pomera se također pomoću ključa i to tako, da se jedan ključev šiljak zavuče u bušotinu (D) predviđenu na gornjoj površini pločice (c), a drugi ključev šiljak u bušotini (E) uvlake (A) pa se onda okreće oko bušotine (D), koja sačinjava osu okretanja, usled toga se pomera uvlaka (A) po njenoj vodjici. Pri zatvaranju bačve umetne se zatvarač u čauru (b), pa se reze (g) dovedu pomoću ključa (f) u onaj položaj, u kome one zahvataju u usek (b 2) i tako nčvršćuju zatvarač u vranju. Sad se uvuče u zatvarač ključa (f 1) i pomoću njega se okreće zavrtanj (c 4). Pošto se položaj zavrtnja ne menja pokreće se za vreme tog okretanja zapušač (c 3) na više, a da se ne okreće pošto vodiljni šiljak (g 1) sprečava okretanje. To pokretanje ograničuje zavrtnja (g 2) zapušač za vreme spuštanja udara o glavu te zavrtnje. Za vreme izdizanja zbije se zapušač uz vranj i potpuno ga zatvara. Pri otvaranju dovede se najpre okretanjem zavrtnja (c 4) u protivnom pravcu zapušač (c 3) u svoj predjašnji položaj, posle toga izvuku se reze (g) iz useka (b 2), tako, da se zatvarač može da izvadi iz vranja.

Kod izvedenog oblika prema sl. 9. snabdeven je umetak (b) umetkom (b 3) koji ima iznutra zavrtnje zavojke i pomoću koga se umetak (b) navuče uz cevni nastavak (F) za punjenje automobilskog suda za benzin i pričvršćen je na istome pomoću šiljaka ili drugih sredstava sa pričvršćivanje.

Kod izvedenog oblika naslikanog na sl. 11. izradjeno je u otopnoj cevi (i) cisterne, gnezdo za uvlačenje zapušača.

Kod izvedenog oblika naslikanog na sl. 12.

snabdevena je kraj otopne cevi (G) cisterne, iznutra zavrtnjnim zavojcima i u te je zavrtnut umetak (b) u koji se uvlači zapušač.

PATENTNI ZAHTEVI:

1. Donji izveden oblik zatvarača za bačve i sudove svake vrste, naznašenog u osnovnom patentu Br. 972, koji se sastoji iz metalnog umetka, obrazovanog kao čaura i pričvršćenog u bravu duge, i iz zapušača koji ulazi u umetak i snabdeven je zaptivačkim prstenom u rezama koje se pokreću ključem, naznačen time, što kroz zapušač prolazi skoro upravna bušotina, koja je dole zatvorena umetkom koji može da se zavrne u zapušač, pri čemu je iznad tog umetka namešteno u zapušač jedno sito, u tu celj da prolaze kroz upravnu bušotinu širni kasovi ili vazduh, kad se odvrne umetak.

2. Zatvarač koji se naročito upotrebljava kod pivskih buradi, naznačen time, što je zapušač (c) snabdeven nastavkom (o) koji strči dole, i u čijoj je unutrašnjosti namešten ventil proizvoljne konstrukcije, koja ima ventilsku šipku (s) na koju utiče opruga i koja prolazi kroz upravnu bušotinu ventilske šipke na niže, otvori ventil i vazduh u struji unutrašnjost bureta.

3. Izveden oblik zatvarača po zahtevu 2, naznačen lukom (v) koji je svojim krajevima učvršćen na način bajonetskog zatvarača pod pljosten (flanš) (z) koji obuhvata vranj, kao i zavrtanjem (u) koji prolazi kroz navrtku (v 1) laka i koji služi za pokretanje ventilske šipke (s)

4. Zatvarač koji se upotrebljava naročito kod metalnih bačava svake vrste, naznačen time, što je u vranju bačve pričvršćen prsten, koji ima u unutrašnjoj površini zavrtnje zavojke i u tom prstenu je zavrtnut, čaurast dole zatvoren umetak (b) koji sadrži zapušač i koji je snabdeven četvorouglaonom izdubljom za neki uvlačni ključ, u tu celj da se umetak () koji zatvara vranj, može da odvrne samo onda kad se izvadi zapušač. (c)

5. Zatvarač koji se također upotrebljava kod metalnih bačava svake vrste, naznačen time, što je u unutrašnjosti umetka (b), koji služi za uvlačenje zatvarača predviđen četvorouglaoni izrezak (u) pomoću koga se umetak može da zavrne nekim četvorouglastim gvoždjem u vranj bačve, zatim što je zapušač snabdeven zaklopcem (c 2) koji leži na gornjem pljostetu umetka koji ima u naokolo ogradu, usled čega je sprečeno da nepozvana lica mogu da odvrnu umetak (b), pošto se pri odvrtanju okreće zaklopac (c 2) i zapušač, a umetak (b) ostaje u stalnom položaju

6. Zatvarač koji se upotrebljava za zatvaranje takvih sudova (rezervoara) u čijoj unutrašnjosti vlada viši pritisak od običnog, naznačen

time, što je zapušač obrazovan iz dva dela, koji se mogu međusobno da pomeraju u aksialnom pravcu, od kojih je gornji deo snabdeven rezama koje dejstvuju u stranu a na donjem delu je namešten zaptivački prsten, koji se zbija na otvor koji treba da se zatvori i tako ga zatvara da ne propušta vazduh

7) Izveden oblik zatvarača po zahtevu 6, naznačen time što iz gornjeg zatvaračevog dela strči zavrtnj (c 4) koji može nekim ključem da se okreće nezavisno od gornjeg dela a na tom zavrtnju je zavrnut donji zatvaračev deo (c 3) koji nosi zaptivački prsten, u tu celj, da se oba zatvaračeva dela međusobno udalje k d se okreće taj zavrtnj

8) Izveden olik zatvarača po zahtevima 6 i 7, naznačen time, što iz gornjeg zatvaračevog dela (c) strči vodiljni klin (g 1) koji ulazi u bušotinu donjeg zatvaračevog dela (c 3) u tu celj, da se donji zatvaračev deo ne može

da okreće prema gornjem delu, nego samo da se okreće u aksialnom pravcu.

9) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznačen time, što je donji zatvaračev deo (c 3) snabdeven čaurastim nastavkom (c 5 u čijoj je unutrašnjosti pokrivena zavrtka (g 2) koja prolazi kroz donji zatvaračev deo i koja je zavrtnuta u zavrtnju (c 4) a koja služi za ograničenje kretanja donjeg zatvaračevog dela.

10) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznače time što je na donjem zatvaračevom delu zavrnut kapak (b 1) koji zbija zaptivački prsten (d) uz steau zatvarača.

11) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 1 do 10 naznačen time, što je umetak (b) koji služi da uvlačenje zapušača, snabdeven nastavkom (b 3) koji ima iznutra zavrtnje e zavojke, i pomoću kog se može umetak da zavrne uz svaki cevni nastavak.

time, što je zapušač obrazovan iz dva dela, koji se mogu međusobno da pomeraju u aksialnom pravcu, od kojih je gornji deo snabdeven rezama koje dejstvuju u stranu a na donjem delu je namešten zaptivački prsten, koji se zbija na otvor koji treba da se zatvori i tako ga zatvara da ne propušta vazduh

7) Izveden oblik zatvarača po zahtevu 6, naznačen time što iz gornjeg zatvaračevog dela strči zavrtnj (c 4) koji može nekim ključem da se okreće nezavisno od gornjeg dela a na tom zavrtnju je zavrnut donji zatvaračev deo (c 3) koji nosi zaptivački prsten, u tu celj, da se oba zatvaračeva dela međusobno udalje k d se okreće taj zavrtnj

8) Izveden olik zatvarača po zahtevima 6 i 7, naznačen time, što iz gornjeg zatvaračevog dela (c) strči vodiljni klin (g 1) koji ulazi u bušotinu donjeg zatvaračevog dela (c 3) u tu celj, da se donji zatvaračev deo ne može

9) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznačen time, što je donji zatvaračev deo (c 3) snabdeven čaurastim nastavkom (c 5 u čijoj je unutrašnjosti pokrivena zavrtka (g 2) koja prolazi kroz donji zatvaračev deo i koja je zavrtnuta u zavrtnju (c 4) a koja služi za ograničenje kretanja donjeg zatvaračevog dela.

10) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznače time što je na donjem zatvaračevom delu zavrnut kapak (b 1) koji zbija zaptivački prsten (d) uz steau zatvarača.

11) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 1 do 10 naznačen time, što je umetak (b) koji služi da uvlačenje zapušača, snabdeven nastavkom (b 3) koji ima iznutra zavrtnje e zavojke, i pomoću kog se može umetak da zavrne uz svaki cevni nastavak.

da okreće prema gornjem delu, nego samo da se okreće u aksialnom pravcu.

9) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznačen time, što je donji zatvaračev deo (c 3) snabdeven čaurastim nastavkom (c 5 u čijoj je unutrašnjosti pokrivena zavrtka (g 2) koja prolazi kroz donji zatvaračev deo i koja je zavrtnuta u zavrtnju (c 4) a koja služi za ograničenje kretanja donjeg zatvaračevog dela.

10) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 6 do 9 naznače time što je na donjem zatvaračevom delu zavrnut kapak (b 1) koji zbija zaptivački prsten (d) uz steau zatvarača.

11) Izveden oblik zatvarača po zahtevima 1 do 10 naznačen time, što je umetak (b) koji služi da uvlačenje zapušača, snabdeven nastavkom (b 3) koji ima iznutra zavrtnje e zavojke, i pomoću kog se može umetak da zavrne uz svaki cevni nastavak.

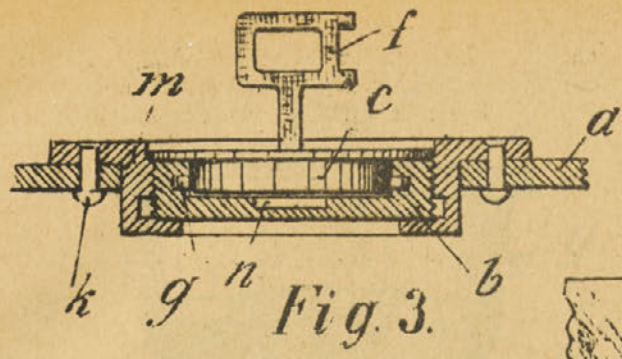


Fig. 3.

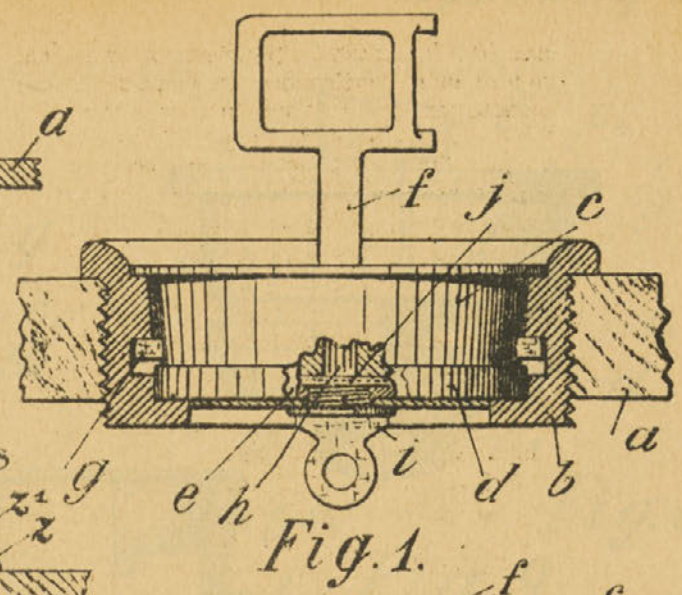


Fig. 1.

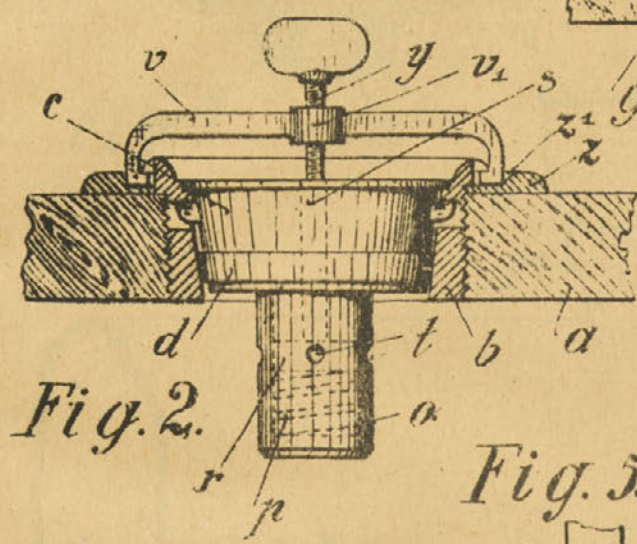


Fig. 2.

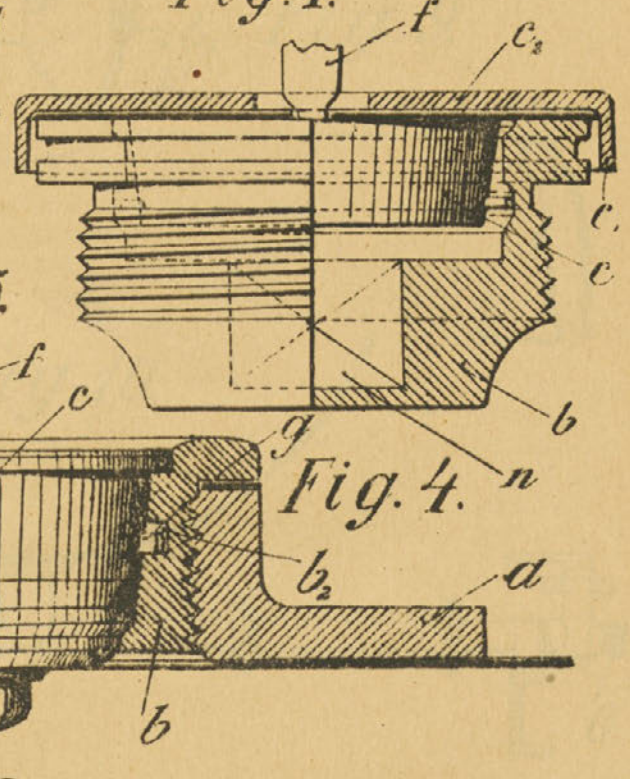


Fig. 5.

Fig. 4.

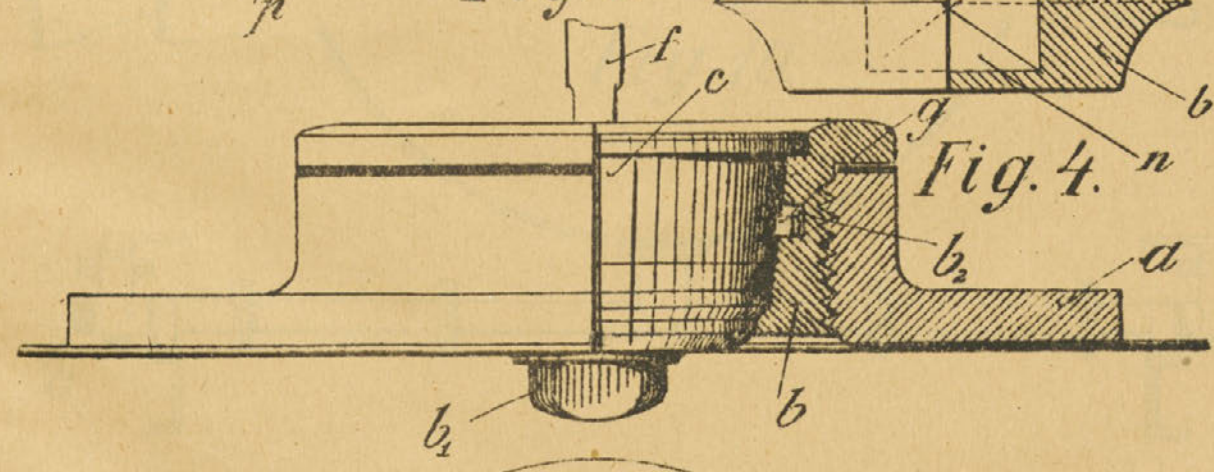
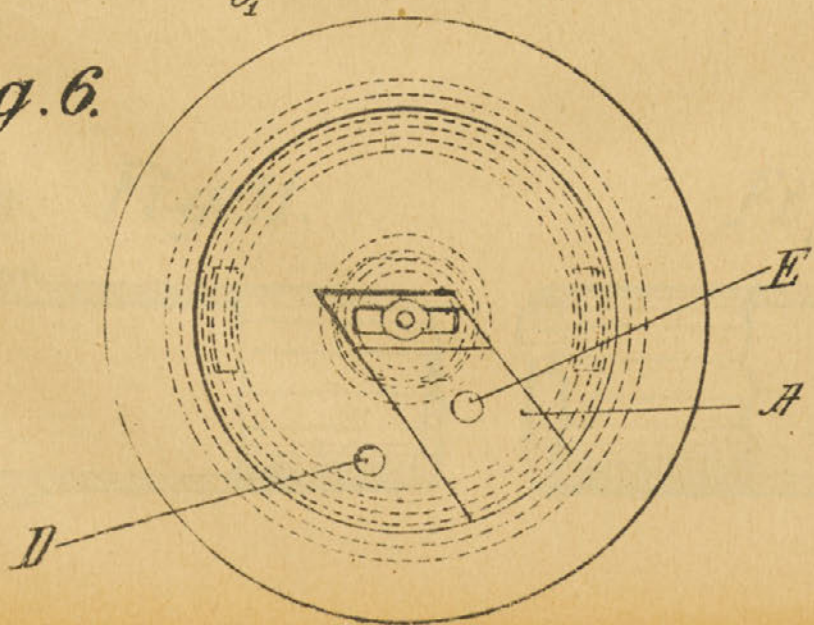


Fig. 6.



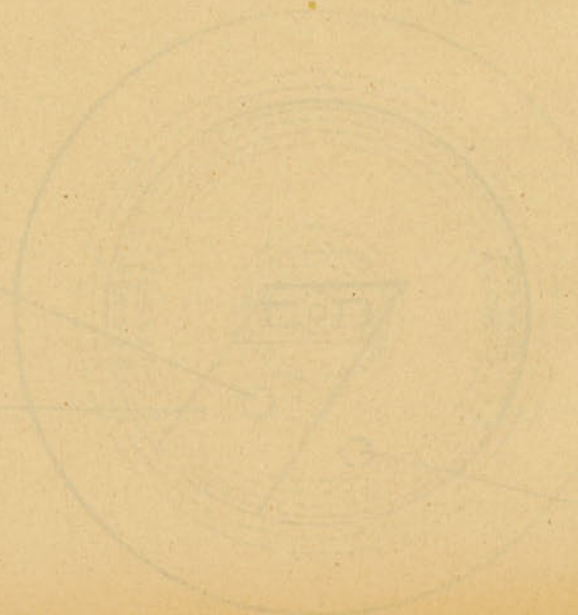
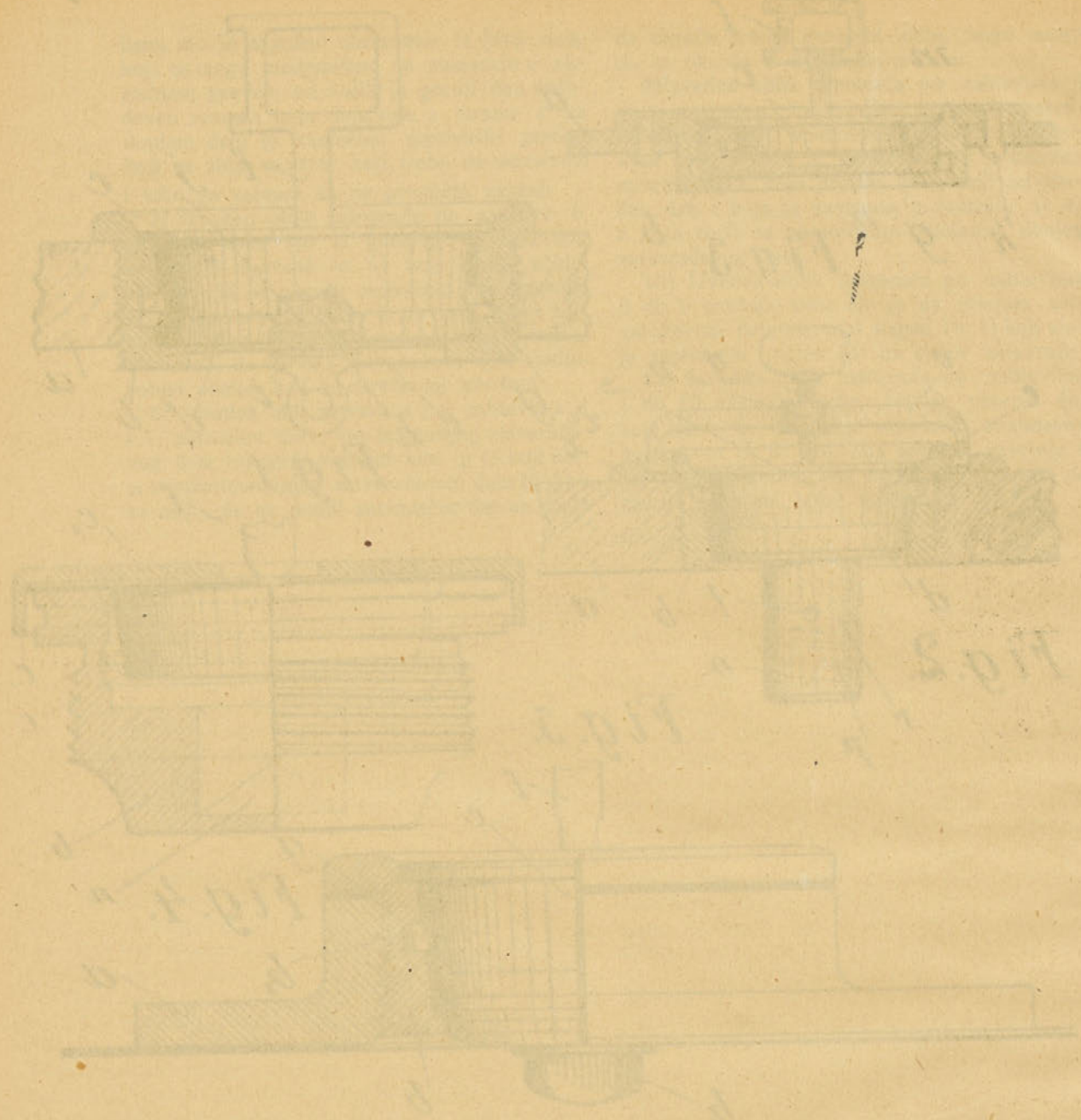


Fig. 6

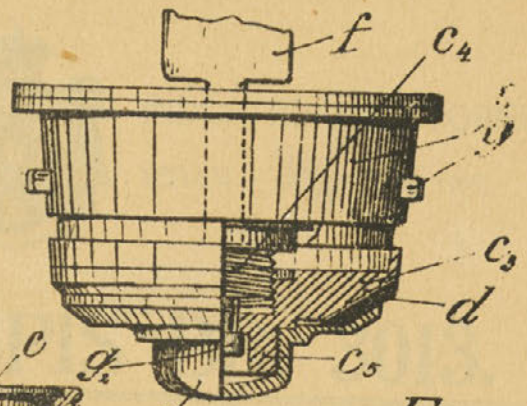
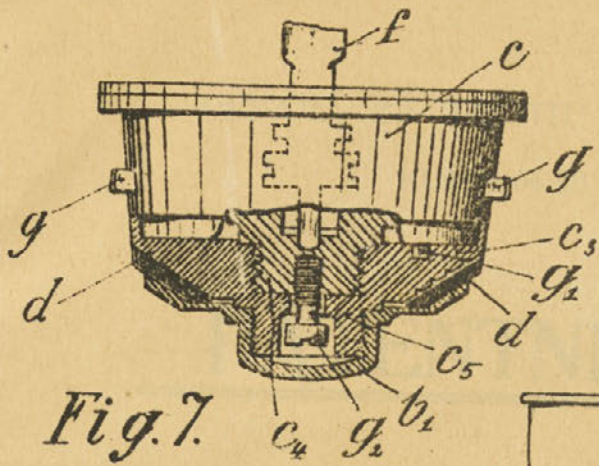


Fig. 7.

Fig. 8.

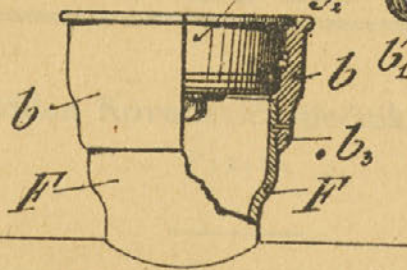


Fig. 9.

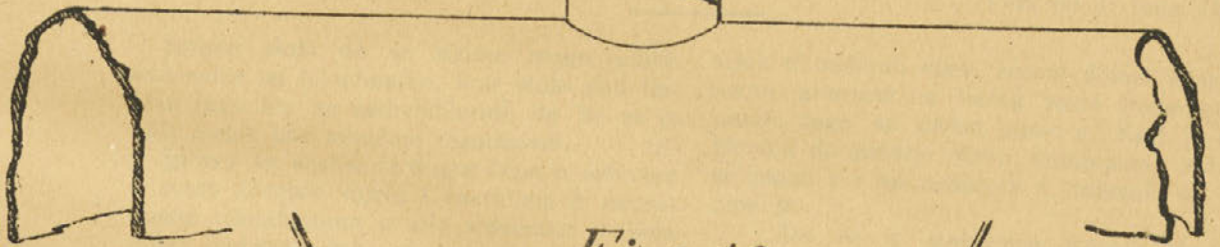


Fig. 10.

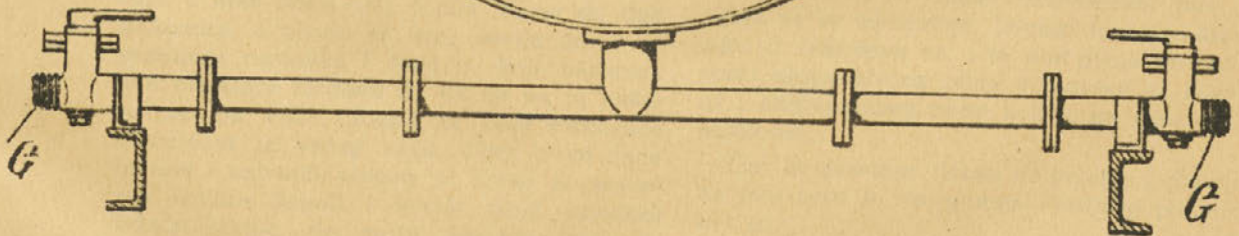


Fig. 11.

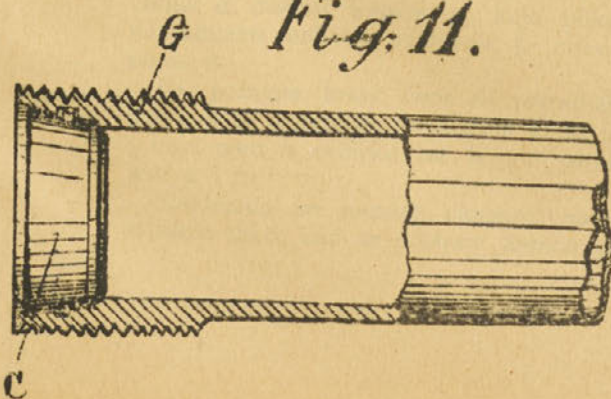


Fig. 12.

